

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
AGENCIJA ZA BANKARSTVO
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

UPUTSTVO

ZA POPUNJAVANJE IZVJEŠTAJA BANKE O KAMATNOM RIZIKU U BANKARSKOJ KNJIZI

Sarajevo, januar / siječanj 2021. godine

Na osnovu čl. 5. stav (1) tačka h) i 23. stav (1) tačka d) Zakona o Agenciji za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 75/17), člana 16. stav (1) tačka (k) Statuta Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 3/18) i člana 8. Odluke o izvještajima koje banka dostavlja Agenciji za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine u nadzorne i statističke svrhe („Službene novine Federacije BiH“, broj 86/20), direktor Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine dana 18.01.2021. godine donosi

UPUTSTVO ZA POPUNJAVANJE IZVJEŠTAJA BANKE O KAMATNOM RIZIKU U BANKARSKOJ KNJIZI

I UVODNE ODREDBE

Član 1.

Predmet

- (1) Ovim Uputstvom za popunjavanje izvještaja banke o kamatnom riziku u bankarskoj knjizi (u daljem tekstu: Uputstvo) detaljnije se propisuje izvještavanje, obrasci, način i metodologija popunjavanja obrazaca, koje banka dostavlja Agenciji za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Agencija).
- (2) Banka je dužna prilikom izvještavanja o izloženosti kamatnom riziku u bankarskoj knjizi u skladu sa članom 10. Odluke o upravljanju kamatnim rizikom u bankarskoj knjizi („Službene novine Federacije BiH“, broj 41/20; u daljem tekstu: Odluka) obuhvatiti sve pozicije bankarske knjige koje su osjetljive na promjene kamatnih stopa.

Član 2.

Struktura i pravila

- (1) Banka je dužna da izvještavanje o izloženosti kamatnom riziku u bankarskoj knjizi vrši i dostavlja Agenciji na sljedećim izvještajnim obrascima:
  - a) Promjena ekonomske vrijednosti bankarske knjige za pozicije sa fiksnom kamatnom stopom (obrazac BA 01.00),
  - b) Promjena ekonomske vrijednosti bankarske knjige za pozicije sa promjenjivom kamatnom stopom (obrazac BA 02.00),
  - c) Promjena ekonomske vrijednosti bankarske knjige za pozicije sa kamatnim stopama koje su promjenjive na osnovu odluke organa banke, u skladu sa propisima (obrazac BA 03.00),
  - d) Ukupna ponderisana pozicija (obrazac BA 04.00) i
  - e) Uticaj kamatnog rizika u bankarskoj knjizi na neto kamatni prihod (obrazac BA 05.00).
- (2) Banka je dužna da sačinjava i dostavlja izvještajne obrasce iz stava (1) ovog člana za sve značajne valute pojedinačno i za ostale valute ukupno.
- (3) Izvještajni obrasci u zaglavlju sadrže podatke o nazivu banke i identifikacioni broj.
- (4) U izvještajnim obrascima, numerički su označeni redovi, kolone i ćelije, što predstavlja osnovu za primjenu kontrole ćelija i validaciju formula.
- (5) Izvještaji o izloženosti kamatnom riziku u bankarskoj knjizi na konsolidiranoj osnovi sačinjavaju se i dostavljaju Agenciji na istim izvještajnim obrascima koji su propisani u stavu (1) ovog člana, pri čemu će banka prilikom dostavljanja izvještaja u printanoj formi dodatno naznačiti da se radi o izvještajima na konsolidiranoj osnovi.
- (6) Svi iznosi u novčanim jedinicama navode se u hiljadama konvertibilnih maraka (u daljem tekstu: KM). Ostatak iznosa od 500 KM ili više zaokružuje se na jednu hiljadu KM, a

ukoliko ostatak iznosi manje od 500 KM, zanemaruje se. Ako pojedinačna izvještajna pozicija iznosi manje od 500 KM, iskazuje se u izvještaju kao nula.

- (7) Iznosi izraženi u stranim valutama preračunavaju se u KM primjenom srednjeg kursa Centralne banke Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: CBBiH), koji vrijedi na izvještajni datum. Iznosi izraženi u stranim valutama koje nisu iskazane na kursnoj listi CBBiH, preračunavaju se u EUR primjenom srednjih kurseva sa referentnih tržišta, koji se zatim preračunavaju u KM primjenom srednjeg kursa CBBiH koji vrijedi na dan sastavljanja izvještaja.
- (8) Pozicije u KM sa ugovorenom valutnom klauzulom prema određenoj valuti tretiraju se kao pozicije u odnosnoj valuti.
- (9) Sivo označene pozicije u izvještajnim obrascima se ne popunjavaju.
- (10) Obrasci navedeni u stavu (1) ovog člana su sastavni dio ovog Uputstva i objavljuju se na službenoj web stranici Agencije.

II OBRASCI ZA KAMATNI RIZIK U BANKARSKOJ KNJIZI

Član 3.

Upute za popunjavanje obrazaca BA 01.00, BA 02.00 i BA 03.00

- (1) Raspored pozicija u vremenske zone utvrđuje se prema preostalom broju dana do dospelja, odnosno do sljedeće promjene kamatne stope računajući od izvještajnog datuma.
- (2) U izvještajni obrazac BA 01.00 uključuju se pozicije sa fiksnom kamatnom stopom i raspoređuju u vremenske zone u skladu sa stavom (1) ovog člana.
- (3) U izvještajni obrazac BA 02.00 uključuju se pozicije sa promjenjivom kamatnom stopom i raspoređuju u vremenske zone u skladu sa stavom (1) ovog člana.
- (4) U izvještajni obrazac BA 03.00 uključuju se pozicije sa kamatnom stopom koja je promjenjiva na osnovu odluke nadležnog organa banke, u skladu sa propisima i raspoređuju se u vremenske zone u skladu sa stavom (1) ovog člana.
- (5) Pri izračunu promjene ekonomske vrijednosti bankarske knjige, banka je dužna popuniti izvještajne obrasce na sljedeći način:
  - a) za svaku značajnu valutu, pojedinačno i za ostale valute, ukupno ispunjava izvještajne obrasce u zavisnosti od vrste kamatne stope (BA 01.00, BA 02.00 i BA 03.00);
  - b) u navedenim obrascima sabiraju se sve pozicije imovine i obaveza (bilansne i vanbilansne) vodeći računa o predznaku po svakoj vremenskoj zoni kako bi se dobila neto pozicija po pojedinoj zoni „Ukupna neto pozicija“;
  - c) za potrebe izračuna „Ukupne neto pozicije“ iz tačke c) ovog stava, smatra se da pozicije imovine imaju pozitivan predznak, dok pozicije obaveza imaju negativan predznak;
  - d) dobivena „Ukupna neto pozicija“ iz tačke c) ovog stava, po svakoj vremenskoj zoni množi se sa propisanim ponderima navedenim u izvještajnim obrascima, u redu „Ponderi“, kako bi se dobila „Ponderisana pozicija“ za svaku vremensku zonu;
  - e) nakon postupka iz tačke d) ovog stava, sabiraju se dobivene „Ponderisane pozicije“ po svim vremenskim zonama, kako bi se dobila neto duga ili neto kratka pozicija „Neto ponderisana pozicija“ po valuti, po pojedinoj vrsti kamatne stope za svaku valutu.
- (6) Pozicije u izvještajnim obrascima BA 01.00, BA 02.00 i BA 03.00 za potrebe jednostavnog obračuna promjene ekonomske vrijednosti bankarske knjige iz člana 5. Odluke tretiraju se na sljedeći način:
  - a) klasične vanbilansne stavke: garancije, akreditivi, izdate mjenice i druga jemstva, okvirni krediti, obaveze finansiranja i druge klasične vanbilansne stavke ne smatraju se kamatno osjetljivim pozicijama;

- b) finansijski derivati iz člana 8. Odluke uključuju se u skladu sa odredbama Odluke o izračunavanju kapitala banke („Službene novine Federacije BiH“, br. 81/17, 50/19, 37/20 i 81/20) o tehnikama smanjenja kreditnog rizika;
- c) primljena i data sredstva po viđenju (*a vista*) učesnika novčanog tržišta: transakcijski računi i depoziti po viđenju raspoređuju se u vremensku zonu do 1 mjeseca;
- d) primljena i data sredstva po transakcionim računima i revolving krediti raspoređuju se u vremensku zonu od 6 do 12 mjeseci;
- e) sredstva obavezne rezerve izdvojena kod CBBiH uključuju se u obrazac BA 02.00 u vremensku zonu od 6 do 12 mjeseci;
- f) repo/revers, repo transakcije i transakcije pozajmljivanja vrijednosnih papira drugoj ugovornoj strani/od druge ugovorne strane uključuju se kao odnosne pozicije u primljenom/datom kreditu;
- g) ulaganja u dužničke vrijednosne papire raspoređuju se u vremenske zone u nominalnim iznosima glavnice prema ugovorenoj dinamici;
- h) ulaganja u ostale dužničke vrijednosne papire uključuju i vrijednosne papire koji se nalaze u portfoliju zajmovi i potraživanja;
- i) ulaganja u investicione fondove raspoređuju se ovisno o strukturi ulaganja fonda u kamatno osjetljive instrumente, a ako banka nije upoznata sa strukturom ulaganja fonda, procjenjuje udio i strukturu kamatno osjetljivih pozicija na osnovu prospekta investicionog fonda;
- j) imovina i obaveze s anuitetnom otplatom raspoređuju se u vremenske zone u skladu s ugovorenim otplatnim planom u iznosu rate glavnice, odnosno anuiteta glavnice;
- k) dospjele pozicije ne smatraju se kamatno osjetljivima i
- l) nekvalitetne izloženosti se tretiraju kao kamatno osjetljive pozicije na neto osnovi, nakon umanjenja za očekivane kreditne gubitke, čije raspoređivanje u odgovarajuće vremenske zone treba odražavati planirani iznos i period priliva očekivanih novčanih tokova.

Član 4.

Upute za popunjavanje obrazca BA 04.00 – Ukupna ponderisana pozicija

- (1) Banka popunjava izvještajni obrazac BA 04.00 unosom iznosa iz izvještajnih obrazaca BA 01.00, BA 02.00 i BA 03.00.
- (2) Dobivene neto ponderisane pozicije (neto duge i neto kratke pozicije) po pojedinoj vrsti kamatne stope u izvještajnim obrascima BA 01.00, BA 02.00 i BA 03.00, izračunate za svaku značajnu valutu i za ostale valute ukupno, sabiraju se kako bi se dobila neto ponderisana pozicija po valuti.
- (3) Dobijena neto ponderisana pozicija po valuti upisuje se u obrazac BA 04.00 u redove za svaku značajnu valutu pojedinačno i za ostale valute ukupno. Iznosi tih pozicija unose se u kolonu 010.
- (4) Neto ponderisane pozicije po valutama iz kolone 010 sabiraju se po svim redovima, kako bi se dobila ukupna ponderisana pozicija bankarske knjige, a koja čini promjenu ekonomske vrijednosti bankarske knjige i koja se u apsolutnoj vrijednosti iskazuje u redu 130.
- (5) U redu 140 unosi se iznos regulatornog kapitala, a u redu 150 odnos promjene ekonomske vrijednosti i regulatornog kapitala banke.

Član 5.

Upute za popunjavanje obrazca BA 05.00 – Uticaj kamatnog rizika u bankarskoj knjizi na neto kamatni prihod

- (1) U izvještajnom obrascu BA 05.00 uticaj kamatnog rizika u bankarskoj knjizi na neto kamatni prihod iskazuje se uticaj promjene kamatnih stopa na neto kamatni prihod banke.

- (2) U redu 010 iskazuje se uticaj promjene kamatnih stopa na neto kamatni prihod izračunat na osnovu interne metodologije mjerenja koju primjenjuje banka za potrebe upravljanja kamatnim rizikom u bankarskoj knjizi, a koja se primjenjuje za izračunavanja i izvještavanja o internim kapitalnim zahtjevima u okviru ICAAP-a.
- (3) U redu 020 upisuje se period posmatranja uticaja kamatnih stopa na neto kamatni prihod na osnovu primijenjene interne metodologije mjerenja. Period posmatranja izražava se i upisuje u mjesecima (npr. za period od šest mjeseci upisuje se vrijednost 6, za period od dvije godine upisuje se vrijednost 24 i sl.).
- (4) U redu 030 iskazuje se iznos internih kapitalnih zahtjeva zbog uticaja kamatnog rizika u bankarskoj knjizi na neto kamatni prihod.
- (5) U redu 040 iskazuje se kalendarska godina i mjesec od kada je izvršeno pokriće internih kapitalnih zahtjeva za kamatni rizik u bankarskoj knjizi, u okviru ICAAP-a.

III ZAVRŠNE ODREDBE

Član 6.

Prestanak važenja uputstva

Danom primjene ovog Uputstva prestaje da važi Uputstvo za primjenu Odluke o upravljanju kamatnim rizikom u bankarskoj knjizi broj: 01-2884/20 od 10.07.2020. godine.

Član 7.

Stupanje na snagu

Ovo Uputstvo stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se na službenoj web stranici Agencije, a primjenjuje se počev od izvještavanja sa finansijskim datumom 31.12.2020. godine.

Broj: 01-173/21

Sarajevo, 18.01.2021. godine

DIREKTOR, s.r.

Jasmin Mahmuzić